
kataloog S23 K24

ainekood MTX871

nimetus

Harmoonilise kontrapunkti teooria ja analüüs

täpsustus

valikaine MAG õppes

õppejõud

M.Humal

eeldusaine(d)

MTX831

asem

2

t kokku

60.0

t asem

30.0

t näd

2.0

EAP kokku

6.00

LO

0.0

GR

60.0

IND

0.0

SEM

0.0

PR

0.0

kvorm

asem

EAP

eesmärk

Harmooniline kontrapunkt on akordijärgnevuste üksikute häälte meloodiliste liikumiste poolt moodustuv kontrapunkt.

Harmoonilise kontrapunkti teooria ja analüüs on graafilise analüüsi meetod, mis avab taandustehnika abil teose aluseks oleva kontrapunktilise struktuuri eri tasandeid. Sellisena sarnaneb see Schenkeri analüüsimeetodiga, kuid erineb viimasest eelkõige oma tagaplaanstruktuuri poolest, mis pole mitte kahehäälneline Ursatz, vaid enamasti viiehäälneline häältejuhtimismatriks. Harmooniline kontrapunkti analüüsi meetodi tundmine on kasulik kontrapunkti, harmoonia ja muusikalise vormi sügavamaks mõistmiseks tänapäeva tasemel.

aine sisu

I semester: Klassikalise teema analüüs (kadentsitüübid, prolongatsioonivõtted). Menueti vorm. Laiendatud kadents ja repriisita kaheosaline vorm.

II semester: Sonaadivorm, soololaul (Schubert, Schumann) ja romantiline instrumentaalpala (Mendelssohn, Brahms).

õpiväljundid

Aine läbinud üliõpilane tunneb kontrapunktilise analüüsi meetodikat: oskab koostada häältejuhtimisskeeme ja neid kommenteerida.

hindamismeetodid

Mitteeristav ja eristav hindamine. Semestri jooksul tuleb graafiliselt analüüsida umbes viis tonaalset helitööd, sealhulgas üks osa klassikalisest sonaadist.

hindamiskriteeriumid

Hinde E (kasin) saamiseks üliõpilane

- oskab üldjoontes kirjeldada harmoonilise kontrapunkti teooria sisu;

- tunneb harmoonilise kontrapunkti teooria rakendusvaldkonda;
- oskab harmoonilise kontrapunkti teooriat rakendada püsitonaalse ja valdavalt diatoonilise suure lause või perioodivormis peateema analüüsimisel.

Hinde D (rahuldav) saamiseks üliõpilane

- oskab kirjeldada harmoonilise kontrapunkti teooria sisu ja selles teoorias kasutatavaid mõisteid;
- tunneb harmoonilise kontrapunkti teooria rakendusvaldkonda ja oskab tuua näiteid, kus nimetatud teooria rakendamine on eriti tulemuslik;
- oskab harmoonilise kontrapunkti teooriat rakendada püsitonaalse suure lause või perioodi vormis peateema analüüsimisel, samuti kolmeosalisel lihtvormil põhineva muusikalõigu analüüsimisel.

Hinde C (hea) saamiseks üliõpilane

- oskab kirjeldada harmoonilise kontrapunkti teooria sisu ja selles teoorias kasutatavaid mõisteid;
- tunneb harmoonilise kontrapunkti teooria rakendusvaldkonda ja oskab tuua näiteid, kus nimetatud teooria rakendamine on eriti tulemuslik;
- oskab harmoonilise kontrapunkti teooriat rakendada nii püsitonaalse kui ka moduleeriva suure lause või perioodi vormis peateema analüüsimisel, samuti kolmeosalisel, kaheosalisel repriisiga ja kaheosalisel ilma repriisita põhineva muusikalõigu analüüsimisel.

Hinde B (väga hea) saamiseks üliõpilane

- oskab kirjeldada harmoonilise kontrapunkti teooria sisu ja selles teoorias kasutatavaid mõisteid;
- tunneb harmoonilise kontrapunkti teooria rakendusvaldkonda ja oskab tuua näiteid, kus nimetatud teooria rakendamine on eriti tulemuslik;
- oskab harmoonilise kontrapunkti teooriat rakendada nii püsitonaalse kui ka moduleeriva suure lause või perioodi vormis peateema analüüsimisel, samuti kolmeosalisel, kaheosalisel repriisiga ja kaheosalisel ilma repriisita põhineva muusikalõigu analüüsimisel;
- on võimeline rakendama teooriat ka keerukamate struktuuride (sonaadivorm ja selle erinevad variandid) analüüsimisel.

Hinde A (suurepärase) saamiseks üliõpilane

- oskab kirjeldada harmoonilise kontrapunkti teooria sisu ja selles teoorias kasutatavaid mõisteid;
- tunneb harmoonilise kontrapunkti teooria rakendusvaldkonda ja oskab tuua näiteid, kus nimetatud teooria rakendamine on

eriti tulemuslik;

- oskab harmoonilise kontrapunkti teooriat rakendada nii püsitonaalse kui ka moduleeriva suure lause või perioodi vormis peateema analüüsimisel, samuti kolmeosalisel, kaheosalisel repriisiga ja kaheosalisel ilma repriisita põhineva

muusikalõigu analüüsimisel;

- on võimeline rakendama teooriat ka keerukamate struktuuride (sonaadivorm ja selle erinevad variandid) analüüsimisel;

- suudab teooriat rakendada ka postklassikalise muusika (Schubert, Schumann, Mendelssohn, Brahms), sh erinevate žanrite analüüsimisel.

kirjandus / repertuaar

1. Allan Cadwallader & David Gagné, "Analysis of Tonal Music: A Schenkerian Approach" (New York & Oxford: Oxford University Press, 1998)
2. Humal, Mart, "Schenkeri analüüs ja muusikaline vorm" (Teater. Muusika. Kino 1998/1)
3. Humal, Mart, "Schenkeri analüüs ja poolkadents" (Teater. Muusika. Kino 2001/6)
4. Mart Humal, "Uuringuid tonaalstruktuuridest" (Tallinn: Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia, 2007, ilmumas)
5. Mart Humal, "Ülevaade tänapäeva muusikaanalüüsi meetoditest" (Mõeldes muusikast, Tallinn: Varrak, 2004)
6. Edward Laufer, "Voice-Leading Procedures in Development Sections" (Studies in Music from the University of Western Ontario 13, 1991)
7. Carl Schachter, "Unfoldings: Essays in Schenkerian Theory and Analysis". Edited by Joseph N. Straus (New York: Oxford University Press, 1999)
8. Heinrich Schenker, "Der freie Satz" (Wien: Universal Edition, [1935], 1965)
9. Janet Schmalfeldt "Cadential Processes: The Evaded Cadence and the "One More Time" Technique" (Journal of Musicological Research 12, 1992)
10. Janet Schmalfeldt "Towards a Reconciliation of Schenkerian Concepts with Traditional and Recent Theories of Form" (Music Analysis 10/3, 1991)

ainekava koostaja

Mart Humal, EMTA professor